

Handläggare

Kajsa Falkman

TillTrafiknämnden
2026-05-21

Permanent gångata, Skånegatan. Inriktningsbeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna förslag till inriktning och ge trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Permanent gångata, Skånegatan upp till 5 miljoner kronor, som underlag för ett kommande genomförandebeslut. Projektets totala utgift beräknas till 46 miljoner kronor.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefKarin Tufvesson Hjelmfeldt
Enhetschef**Trafikkontoret**
StadsmiljöFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Sammanfattning

Skånegatan har under 10 års tid möblerats som sommargågata. I budgeten för 2025 fick trafiknämnden i uppdrag att se över en permanent lösning för gatan. Fokus i det arbetet har varit att skapa grönska i form av nya träd och planteringar men också sittplatser som inte är knutna till en kommersiell verksamhet utan kan nyttjas av alla. Förslaget innehåller också ny trafiklösning med delvis enkelriktning av gatan för att få ner trafikmängden, bredare gångstråk och upphöjda korsningar för att prioritera gångtrafikanten framför fordonen.

Projektet beräknas projekteras under 2026–2027 och genomföras etappvis 2028–2029. Trafikkontoret föreslår att åtgärderna längs Skånegatan ska genomföras helt eller delvis som en elektrifierad entreprenad, för att bidra till stadens mål om en utsläppsfri innerstad 2030 samt en fossilfri organisation år 2030.

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner förslag till inriktning och ger trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Skånegatan, permanent gågata upp till 5 mnkr. Projektets totala utgift beräknas till 46 mnkr.

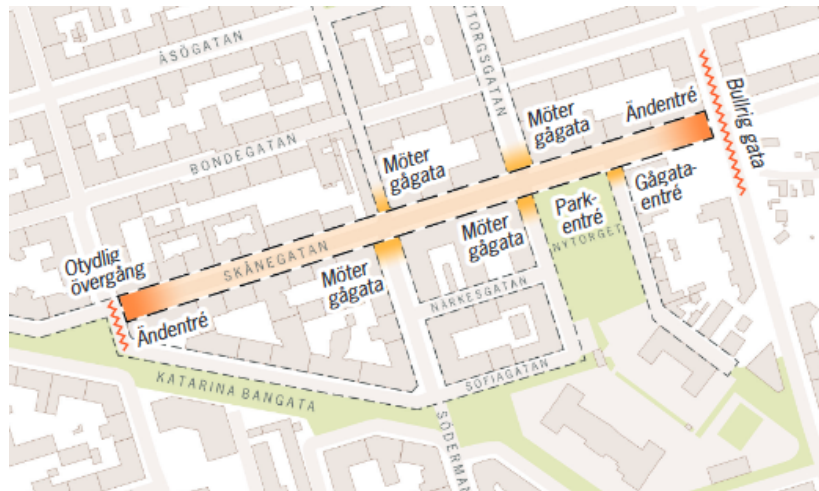
Introduktion till projektet

Bakgrund

Föreslagen åtgärd är ett uppdrag från Stockholms stads budget för 2025. Skånegatan är idag ryggraden i det område som temporärt möbleras och som aktiverades inom stadsmiljözonen på Södermalm, som startade år 2025. Gatan reglerades 2025 om till permanent gågata och utifrån det finns också behov av en ny permanent utformning som premierar gångtrafikanterna och också andra värden som idag saknas, som till exempel ökad biologisk mångfald. Gatan saknar idag helt permanent grönska bortsett från två träd vid övergången till Renstiernas gata.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Flemingatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Översikt över omfattningen av projektet. Placering i sydöstra delen av Södermalm. Skånegatan mellan Östgötagatan och Renstiernas gata.

Mål och syfte

Syftet med projektet är att förbättra förutsättningarna för gångtrafikanter i området längs Skånegatan, då det är en gata med ett stort antal målpunkter som t.ex. butiker, caféer och restauranger och där många gående passerar och uppehåller sig. Även Nytorget, som ligger i direkt anslutning till Skånegatan, är en populär yta för både boende och besökare i området.

Syftet är också att tillföra permanent grönska i form av flera träd, utifrån stadens mål att öka krontäckningsgraden på stadens gator och torg. Fördelarna med träd i stadsmiljö är många, då träden både har en temperaturreglerande effekt vid varma sommardagar, fördröjande effekt vid regn och fungerar som landningsplats för fåglar och insekter. Träden kommer också ha en positiv effekt på upplevelsen av gatan då den idag enbart består av hårda material som asfalt och betongplattor.

Befintlig situation

Skånegatans nuvarande utformning är ett gaturum med en 3 meter bred gångbana belagd med markplattor på varsin sida och en 12 meter bred körbana i mitten belagd med asfalt. Gatan saknar permanent grönska.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Flemingatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Foto från Skånegatans breda hårdgjorda gaturum.

Anslutande byggnader varierar i användning, där vissa delar är mycket aktiva med restauranger och butiker och andra delar av gatan har passiva fasader med enbart garage/fönster.

Skånegatan mellan Katarina Bangata och Renstiernas gata är en dubbelriktad lokalgata som trafikerades av cirka 1100–2000 fordon per dygn, enligt mätningar från november 2024. Det största motorfordonsflödet finns mellan korsningarna Skånegatan – Nytorrgsgatan och Skånegatan – Södermannagatan med cirka 2000 fordon per dygn, varav cirka 1500 fordon kör i västlig riktning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

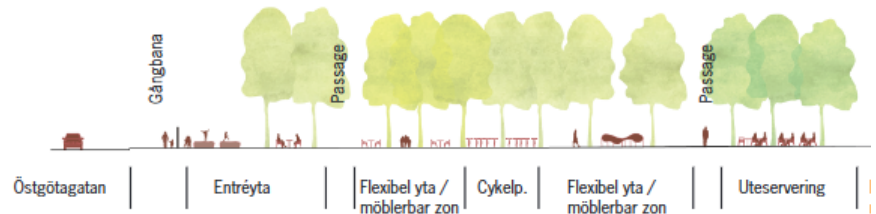
Åtgärdsförslag

Förslag till inriktning

Förslaget omfattar dels en breddning av gatans södra trottoar med ca 2-2,5 meter. Nya träd placeras i stensjölssytor i direkt anslutning till den breddade gångytan för att skapa en större vistelseyta som delvis möbleras. Träden tillför ekosystemtjänster som ökad biologisk mångfald och ökad krontäckningsgrad och bidrar med permanent grönska. En rad av olika arter skulle också skapa en variation över året i form av olika färger och bladform vilket höjer upplevelsen av gatan.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

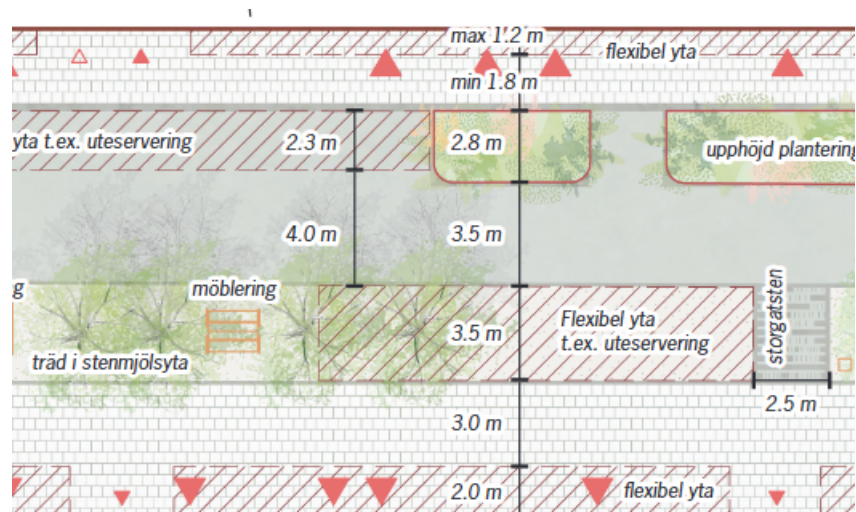

Sektion från Östgötagatan en bit in på Skånegatan in mot Södermannagatan.

Förslaget innehåller också upphöjda planteringsytor som anläggs ovanpå befintlig asfalt. Syftet är att skapa grönska där det idag är svårt att schakta på grund av mängden ledningar i mark. Att bygga ovanpå asfalten skapar större flexibilitet och planteringarna kan rivras eller flyttas vid behov.

Fokus har också varit att skapa offentliga sittplatser för alla som vistas på platsen, idag är de allra flesta sittplatser kopplade till olika typer av restauranger.

Åtgärder för trafiken omfattar dels enkelriktning av kvarteren Katarina Bangata – Södermannagatan och Södermannagatan – Nytorrgsgatan för att minska trafikflödet. Förslaget innehåller också upphöjda korsningar för att sätta gångtrafikanten i fokus och skapa så trygga förutsättningar som möjligt för de som vistas till fots. Placeringen av planteringar och träd har gjorts för att skapa en trafikrörelse som förhindrar att det går att snabbt öka hastigheten en längre sträcka.

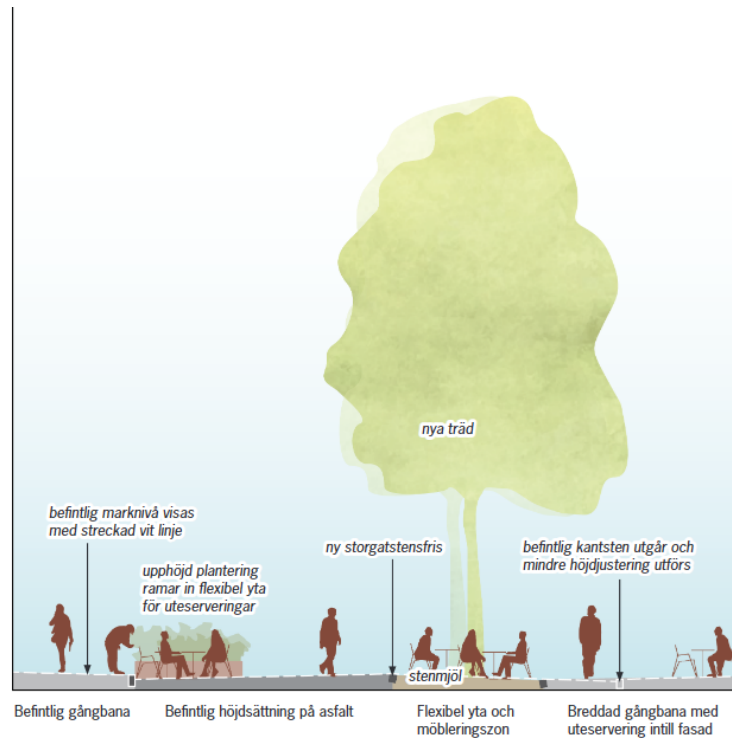

Översikt över förslag på ny disponering av gatan.

Trafikkontoret
 Stadsmiljö

Flemingatan 4
 Box 8311
 104 20 Stockholm
 Telefon
 Växel 08-508 27 200
 kajsa.falkman@stockholm.se
 trafikkontoret@stockholm.se
 Org nr 212000-0142
 start.stockholm

Södermalms stadsdelsförvaltning planerar att inleda ett programarbete och en projektering för en upprustning av Nytorgets parkrum under 2027. Åtgärder i mötet mellan Skånegatan och parken behöver därmed samordnas för bästa gemensamma utfall för gående och vistelse.

Principsektion, kvarteret mellan Katarina Bangata och Södermannagatan.

Föreslagen åtgärd med upphöjda korsningar kommer innebära fler brunnar i anslutning till korsningarna för hantering av dagvattnet. Det är främst regnvatten som kommer norrifrån som passerar korsningarna vid Södermannagatan och Nytorrgsgatan som kommer behöva hanteras vid en ny utformning. Lösning för hantering av vattnet vid skyfall kommer utredas vidare i nästa skede.

Syftet med att jämna ut nivåskillnaden mellan befintlig trottoar och gata och använda stenmjöl som ytskikt är att det ska ha en infiltrerande funktion och ta hand om en del av det regn som faller på gatan.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Trafikpåverkan

Inriktningsbeslutet påverkar inte befintliga parkeringsplatser, då berörda delar av Skånegatan redan har omreglerats till permanent gågata utifrån uppdrag i stadens budget för 2025. Inom arbetet med att upprätta en stadsmiljözon med temporär möblering har även parkeringsplatser tagits bort för att främja stadslivet. Arbetet som detta ärende avser med mer permanenta åtgärder med gatans utformning innebär inte att några ytterligare parkeringsplatser tas bort.

Föreslagen utformning är anpassad till gatans nuvarande funktioner och till exempel garageutfarter kommer fortsatt vara tillgängliga. Utformningen är även anpassad till utbredning av uteserveringarna för att inte hindra några verksamheter som är aktiva på platsen. Det finns en lastzon längs sträckan idag och den kommer fortsatt finnas kvar. Befintliga RH-tillstånd kommer inte att påverkas.

Avvägningar och konsekvenser gällande föreslagen inriktning

Fokus för utformningen har varit att skapa grönska samtidigt som förslaget måste vara trafiksäkert. Ett sätt att göra det mer trafiksäkert är att göra en konstgjord vägböjning som tvingar förare att sänka hastigheten, en så kallad chikanrörelse. Från Östgötagatan fram till Södermannagatan föreslår kontoret emellertid en längre stäcka utan chikanrörelse. Anledningen till detta är att en chikanrörelse längs hela Skånegatan skulle begränsa möjligheten att plantera träd i gatan. Den föreslagna placeringen av träden bygger på att det finns utrymme i marken där träden inte bedöms hamna i konflikt med några ledningar. Utifrån ett gestaltningsperspektiv blir det dessutom ett lugnare intryck om träden placeras i rad. För att få en hastighetsdämpande effekt kommer kontoret istället för chikan att ha en smalare körzon på denna sträcka.

Förslaget kommer att förbättra tillgängligheten på platsen då nivåskillnaden som finns idag mellan gångzon och körzon jämnas ut. Utformningen ska också uppmuntra till att gående ska röra sig fritt över gatan och ha företräde mot de fordon som passerar. Ledstråket förtydligas i form av plattor i avvikande färg och form och upphöjda korsningar.

Förslaget omfattar åtgärder som kommer förbättra förutsättningarna för dagvatten- och skyfallshanteringen på gatan. Idag är det hårdgjorda ytor som enbart transporterar vattnet vidare till närmsta dagvattenbrunn eller anslutande gator. Det nya förslaget skapar möjlighet att fördröja och omhänderta dagvatten så det istället leds till växtbäddarna för träden. Val av genomsläppliga markmaterial

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

förbättrar också förutsättningarna att omhänderta dagvattnet längs med gatan.

Trafikkontoret har upphandlat och genomfört flera elektrifierade entreprenader, varav två entreprenader kommer att vara slutförda i september 2026. Trafikkontoret behöver fortsätta bygga upp en egen erfarenhet av processer, kostnader och genomförande i kontorets olika typer av projekt. Upphandlingen kommer att upphandlas genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), antingen som ett enstegsförfarande (19 kap) eller ett tvåstegsförfarande (selektivt förfarande). Ett enstegsförfarande innebär att det är en upphandling som genomförs under tröskelvärdet för byggentreprenader, vilket är det vanligaste upphandlingsförfarandet och där samtliga intressenter ges möjlighet att lämna anbud direkt. Ett selektivt förfarande innebär att en ansökningsinbjudan med kvalificeringskrav skickas ut till samtliga intressenter och att de som uppfyller kvalificeringskraven går vidare till nästa steg. I nästa steg så skickas upphandlingsdokumentet ut som en riktad inbjudan till samtliga anbudsgivare som är kvalificerad och endast anbudsgivare som är kvalificerade har möjlighet att lämna anbud. Entreprenaden genomförs med eldrivna arbetsmaskiner och transporter så långt som det är praktiskt möjligt. En elektrifierad entreprenad innebär att nya maskiner och fordon används, vilket medför högre entreprenadkostnad om cirka 10-15 % på totalen för entreprenaden. Trafikkontoret har tagit höjd för denna kostnadsökning i projektets investeringsutgift.

Studerade och avfärdade alternativ

Kontoret har tidigare utrett Skånegatan som en av flera gator som studerades för permanenta åtgärder. För Skånegatan föreslogs genomgående gångbanor, större vistelseytor samt en tydligare gågatudel kring Nytorget. Den utredningen har legat till grund för det vidare arbetet med att ta fram en programhandling för Skånegatan.

Utformningen och möbleringen har testats genom åren i och med de temporära åtgärderna som sommargågata. Det har därför funnits tid för utvärdering och uppföljning av olika alternativ och föreslagen lösning har grund i möbleringen som genomförts inom stadsmiljözonen 2025.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Tidplan och genomförande

Tidplan

Aktivitet	2026	2027	2028	2029
Systemhandling	X			
Bygghandling	X	X		
Upphandling		X		
Genomförande			X	X

Trafik under byggtiden

Projektet förväntas innebära en lokal trafikpåverkan. Det innebär att trafik från gående, cyklister och leveranser till verksamheterna i området kommer behöva hanteras under byggtiden. Utöver detta måste samhällsviktiga funktioner som räddningstjänst, sophantering, färdtjänst, etc. beredas tillträde till fastigheterna i området under hela byggtiden.

Kartläggning av verksamheter i området med prioritering av samhällsviktiga funktioner som förskola, skola, vårdhem men också framkomlighet till entréer för boende och soprum behöver genomföras under systemhandlingsfasen. Förutsättningar för genomförande behöver därefter beskrivas i förfrågningsunderlaget och samordning med berörda fastigheter och verksamheter ske under projektets byggfas.

Eftersom Skånegatan varit sommargågata under 10 års tid är biltrafiken redan begränsad under sommarhalvåret, de som regelbundet rör sig i området är också vana vid begränsad framkomlighet stora delar av året. För att inte orsaka för stor påverkan för allmänhet och verksamheter under tiden då aktiviteten är som störst i området kommer genomförande av projektet vara begränsat till etapper under sen höst till tidig vår.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Ekonomi och finansiering

Investering

Projektets planeringsutgifter beräknas till cirka 5 mnkr fram till genomförandebeslut. Projektets totala investeringsutgift uppskattas till 46 mnkr. Bedömningen baseras på en utgiftskalkyl. I utgiften ingår riskpåslag, tillägg för beräknade indexförändringar samt ett

påslag för eventuella merkostnader kopplade till en elektrifierad entreprenad.

Projektet bedöms kunna inrymmas inom nämndens långsiktiga investeringsplan.

Driftkostnader

Driftkostnader kommer att öka då ytor som planteringar, träd och stenmjöl har högre behov av driftåtgärder än befintlig situation. Förslaget omfattar ca 20 nya träd, ca 150 kvm plantering och 2 upphöjda korsningar.

Södermalms stadsdelsförvaltning kompenseras inte för tillkommande ytor och behöver därför sköta grönytorna inom befintliga driftmedel.

Projektet beräknas medföra ökade kapitalkostnader på sammanlagt 2,9 mnkr per år från och med år 2030. Kapitalkostnaderna, som avser avskrivningar med en genomsnittlig preliminär avskrivningstid om cirka 20 år och intern ränta om 2,8 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Risk/Osäkerhet

Det finns risk för föroreningar i mark då gatan har en lång historik och flera stora ombyggnationer bakom sig. Det finns risk att massor som används för utfyllnad tidigare kan vara förorenade. Åtgärd för detta är att ta höjd ekonomiskt för de merkostnader förorenade massor kan innebära. Även provtagning kan vara ett alternativ för att få mer information i ett tidigt skede.

Nuvarande förslag är ett maxat alternativ för trädplantering. Förslaget baseras på samlingskartan och det kan visa sig att alla ledningar inte är korrekt karterade och att vi utifrån det behöver justera placeringen av träd eller att vissa träd behöver utgå från förslaget. Vidare dialog kommer ske med berörda ledningsägare för mer information. Budgeten för projektet omfattar inga ledningsflyttar.

Slut

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
kajsa.falkman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm